

รายการ ร้อยเรื่อง...เมืองไทย

สถานีวิทยุกระจายเสียงรัฐสภา และสำนักวิชาการ

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ถนนสามเสน เขตดุสิต กรุงเทพฯ 10300 โทร. 0-2242-5900 ต่อ 5741

เรื่อง เงื่อนไขการนำเข้าเมล็ดพันธุ์กัญชา กัญชง จากต่างประเทศ

ผู้เรียบเรียง นางสาววันวิภา สุขสวัสดิ์ นิติกรชำนาญการพิเศษ

กลุ่มงานบริการวิชาการ 2 สำนักวิชาการ

ออกอากาศ กรกฎาคม 2565

ภายหลังจากที่กัญชา กัญชง ได้ถูกนำออกจากบัญชียาเสพติดให้โทษ และกระทรวงสาธารณสุข ได้ออกประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง ระบุชื่อยาเสพติดให้โทษในประเภท 5 พ.ศ. 2565 ซึ่งมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 9 มิถุนายน 2565 เป็นต้นมา ทำให้ทุกส่วนของพืชกัญชา กัญชง ไม่ใช่ยาเสพติดให้โทษ ยกเว้นสารสกัดที่มีปริมาณสารเตตราไฮโดรแคนนาบินอล (tetrahydrocannabinol) หรือสาร THC เกินร้อยละ 0.2 ยังคงเป็นยาเสพติดให้โทษ พืชกัญชา กัญชง จึงกลับเข้ามาอยู่ในการควบคุมของกรมวิชาการเกษตรเหมือนพืชทั่วไปที่ประชาชนทั่วไปสามารถปลูกได้โดยไม่ต้องขออนุญาตแต่ต้องมีการแจ้งการปลูก และในส่วนของ การนำเข้าเมล็ดพันธุ์ต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขในการควบคุมการนำเข้าเมล็ดพันธุ์ ศัตรูพืช และโรคพืช

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์จึงได้ออกประกาศกรมวิชาการเกษตร เรื่อง เงื่อนไขการนำเข้าเมล็ดพันธุ์กัญชา กัญชง พ.ศ. 2565 ที่กำหนดให้ประชาชนสามารถนำเข้าเมล็ดพันธุ์ของพืชกัญชา กัญชง ได้จากทุกประเทศ โดยผู้นำเข้าหรือประสงค์จะเป็นผู้รวบรวมและจำหน่ายเมล็ดพันธุ์กัญชา กัญชง จากต่างประเทศ ต้องดำเนินการขึ้นทะเบียนกับกรมวิชาการเกษตร และต้องเป็นการจำหน่ายพันธุ์ที่ผ่านการรับรองของกรมวิชาการเกษตรแล้ว โดยจะต้องมีเอกสารใบรับรองปลอดศัตรูพืช (Phyto Certificate: PC) และใบรับรองว่าไม่ใช่พืชที่มีการดัดแปลงสารพันธุกรรม (GMOs) ของประเทศต้นทางกำกับมาด้วย ทั้งนี้ เนื่องจากเมล็ดพันธุ์กัญชา กัญชง เป็นพืชที่มีราคาสูง กรมวิชาการเกษตรจะไม่มีเก็บเมล็ดตัวอย่างมาสุ่มตรวจอัตราการงอกจำนวน 400 เมล็ดเหมือนแนวปฏิบัติเดิมที่ดำเนินการกับพืชชนิดอื่น แต่กรมวิชาการเกษตรจะติดตามและตรวจสอบที่แปลงปลูกหรือแหล่งเพาะพันธุ์จำหน่ายว่าเมล็ดมีการงอกตามที่มีการกล่าวอ้างหรือไม่ ซึ่งเป็นไปตามพระราชบัญญัติพันธุ์พืช พ.ศ. 2518 โดยแปลงที่จะมีการเพาะจำหน่ายจะต้องขึ้นทะเบียนกับกรมวิชาการเกษตร หรือสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา (อย.)

การตรวจสอบการนำเข้าเมล็ดพันธุ์กัญชา กัญชง จากต่างประเทศนั้น หากพบว่าไม่ปฏิบัติตามข้อกำหนดการนำเข้าด้านเอกสารและด้านสุขอนามัยพืช กรมวิชาการเกษตรมีสิทธิสั่งให้ส่งกลับหรือสั่งให้ทำลายซึ่งเมล็ดพันธุ์ นอกจากนี้ หากตรวจพบเมล็ดพันธุ์ที่นำเข้ามาในราชอาณาจักรไทยเป็นพืชที่ได้รับการดัดแปลงสารพันธุกรรม ต้องส่งสินค้านั้นออกไปนอกราชอาณาจักรหรือทำลาย โดยผู้นำเข้าเป็นผู้รับผิดชอบค่าใช้จ่าย ในส่วนของนักวิจัย นักพัฒนา นักปรับปรุงพันธุ์ ต้องมาขึ้นทะเบียนเพื่อขอการรับรองพันธุ์พืชจากกรมวิชาการเกษตร ซึ่งการนำพันธุ์พืชมาขอขึ้นทะเบียนนั้น จะทำให้พันธุ์พืชที่ผ่านการรับรองได้รับความเชื่อมั่นและการยอมรับในคุณสมบัติของพันธุ์พืช

โดยผู้ที่ต้องการนำพันธุ์พืชมาขอรับการขึ้นทะเบียนสามารถยื่นคำขอได้ที่สำนักคุ้มครองพันธุ์พืช ทั้งนี้ กล้วยาหรือพืชสกุล Cannabis มี 3 สายพันธุ์หลัก ได้แก่ สายพันธุ์ซาติวา (Cannabis sativa) สายพันธุ์อินดิกา (Cannabis indica) และสายพันธุ์รูเดอราลิส (Cannabis ruderalis) ปัจจุบันพันธุ์กล้วยา กล้วยง ที่กรมวิชาการเกษตรได้ออกหนังสือรับรองพันธุ์พืชขึ้นทะเบียนแล้วมีจำนวน 13 ฉบับ แบ่งเป็นพืชกล้วยงจำนวน 5 สายพันธุ์ พืชกล้วยาจำนวน 8 สายพันธุ์ อาทิ พันธุ์ตะนาวศรีก้านขาว ที่มีลักษณะช่อดอกจำนวนมาก แน่นเป็นกระจุก บริเวณปลายกิ่ง ลำต้นเป็นทรงพุ่ม มีกลิ่นคล้ายเปลือกส้มผสมตะไคร้ พันธุ์ตะนาวศรีก้านแดง มีลักษณะของช่อดอกที่คล้ายกับพันธุ์ตะนาวศรีก้านขาว แตกต่างตรงที่มีสีแดงที่กิ่ง ก้าน และใบ ไม่มีกลิ่นฉุน มีกลิ่นคล้ายผลไม้สุก พันธุ์หางเสือ มีลักษณะของช่อดอกยาวคล้ายหางเสือ กลิ่นคล้ายเปลือกส้ม มีกลิ่นฉุนเล็กน้อย พันธุ์หางกระรอก หรือที่รู้จักกันในชื่อ “ไทยสติ๊ก” (Thai Stick) ซึ่งขึ้นชื่อว่าเป็นสายพันธุ์ที่ดีที่สุดในโลก เนื่องจากมีสาร THC ที่มีคุณภาพสูงในทางรักษาสูง หรือประมาณร้อยละ 20 และเป็นสายพันธุ์แท้ดั้งเดิมที่ขึ้นอยู่ตามธรรมชาติ แถบเทือกเขาภูพาน จังหวัดสกลนคร นอกจากนี้ ยังมีพันธุ์กล้วยา กล้วยง ที่อยู่ระหว่างดำเนินการตรวจสอบข้อมูลเพื่อออกหนังสือรับรองพันธุ์พืชขึ้นทะเบียนอีก 19 สายพันธุ์

สำหรับพันธุ์กล้วยาของไทยที่ผ่านเกณฑ์การขึ้นทะเบียนพันธุ์แรก คือ “พันธุ์อิสระ 01” ได้มาจากการคัดเลือกกลุ่มกล้วยาสายพันธุ์ไทยที่ปลูกอยู่ในเขตพื้นที่ภาคเหนือ ระยะเวลาในการพัฒนาพันธุ์ประมาณ 24 ปี โดยกรมการแพทย์ กรมวิชาการเกษตร และมูลนิธิฉวนเกษตรอินทรีย์ ซึ่งได้มีการนำไปใช้ประโยชน์ในโครงการปลูกและสกัดพืชกล้วยาผลิตตำรับยารักษาโรค กรณีจำเป็นเฉพาะผู้ป่วยเฉพาะราย และโครงการผลิตช่อดอกกล้วยาจากระบบผลิตกล้วยาไทยคุณภาพสูงเพื่อประโยชน์ทางการแพทย์ การใช้ชื่อ “พันธุ์อิสระ 01” สื่อความหมายถึงกล้วยาสายพันธุ์ดีของประเทศไทยที่มีสาร Cannabinoid (CBD) ซึ่งมีสรรพคุณทางยาได้รับการปลดปล่อยให้สามารถนำมาใช้ประโยชน์ทางการแพทย์ได้ และเป็นสายพันธุ์ที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์นำมาแจกจ่ายให้กับประชาชนในโครงการส่งเสริมและสนับสนุนการปลูกกล้วยา 1 ล้านต้น ในส่วนของประชาชนที่ต้องการจะซื้อเมล็ดพันธุ์เพื่อนำไปปลูกทั้งในครัวเรือนหรือเชิงพาณิชย์ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์แนะนำให้เลือกซื้อจากร้านค้าหรือร้านจำหน่ายที่มีใบอนุญาตจากกรมวิชาการเกษตร โดยร้านค้าจะต้องมีใบอนุญาตแสดงไว้ให้เห็นอย่างชัดเจน หรือกรณีซื้อขายผ่านช่องทางออนไลน์ ให้เลือกซื้อจากร้านจำหน่ายที่มีการสำแดงใบอนุญาต ทั้งนี้ เพื่อเป็นการส่งเสริมและสนับสนุนให้กล้วยา กล้วยง เป็นพืชเศรษฐกิจตัวใหม่ที่ประชาชนสามารถนำไปใช้ประโยชน์ทางด้านสุขภาพได้อย่างถูกต้องตามกฎหมาย ประชาชนควรศึกษาถึงผลดี ผลเสีย รวมถึงผลกระทบก่อนการนำไปใช้ และปฏิบัติให้ถูกต้องตามกฎหมายอย่างเคร่งครัด

บรรณานุกรม

- กรมวิชาการเกษตร. (3 กุมภาพันธ์ 2564). **เผยโฉม อีสระ 01 กัญชาพันธุ์แรกผ่านเกณฑ์พันธุ์พืชขึ้นทะเบียนของไทย**. สืบค้น 7 กรกฎาคม 2565 จาก <https://www.doa.go.th/th/?p=26673>
- กระทรวงเกษตรและสหกรณ์. (7 มิถุนายน 2565). **กระทรวงเกษตรฯ ออกประกาศกระทรวงฯ กำหนดเงื่อนไขนำเข้าเมล็ดพันธุ์กัญชง กัญชา กระเทียม รับประทาน ปลดล็อค 9 มิ.ย. นี้ หนุนขับเคลื่อนเศรษฐกิจฐานราก**. สืบค้น 7 กรกฎาคม 2565 จาก <https://www.moac.go.th/news-preview-441391791231>
- _____. (16 มิถุนายน 2565). **‘รมช.มนัญญา’ เปิดตัวศูนย์กัญชา กัญชง และกระเทียม แบบเบ็ดเสร็จ**. สืบค้น 11 กรกฎาคม 2565 จาก <https://www.moac.go.th/news-preview-441391792947>
- จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. (27 มิถุนายน 2565). **ศูนย์วิจัยยาเสพติด จุฬาฯ ยื่นคำขอรับหนังสือรับรองพันธุ์พืชขึ้นทะเบียน “กัญชาสายพันธุ์เพชรชมพู 1 - 5” กรมวิชาการเกษตรเตรียมลงนามความร่วมมือกับจุฬาฯ**. สืบค้น 8 กรกฎาคม 2565 จาก <https://www.chula.ac.th/news/76508/>
- “ประกาศกรมวิชาการเกษตร เรื่อง เงื่อนไขการนำเข้าเมล็ดพันธุ์กัญชา กัญชง พ.ศ. 2565” (8 มิถุนายน 2565). **ราชกิจจานุเบกษา**, เล่ม 139 ตอนพิเศษ 129 ง, น. 27-29.
- “ประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่อง กำหนดพืช จากแหล่งที่กำหนดเป็นสิ่งต้องห้าม ข้อยกเว้น และเงื่อนไขตามพระราชบัญญัติกักพืช พ.ศ. 2507 (ฉบับที่ 11) พ.ศ. 2565” (7 มิถุนายน 2565). **ราชกิจจานุเบกษา**, เล่ม 139 ตอนพิเศษ 127 ง, น. 8.
- “ประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง ระบุชื่อยาเสพติดให้โทษในประเภท 5 พ.ศ. 2565” (9 กุมภาพันธ์ 2565). **ราชกิจจานุเบกษา**, เล่ม 139 ตอนพิเศษ 35 ง, น. 8.
- สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา. (6 ธันวาคม 2559). **พระราชบัญญัติพันธุ์พืช พ.ศ. 2518**. สืบค้น 7 กรกฎาคม 2565 จาก <https://www.krisdika.go.th/librarian/get?sysid=562300&ext=htm>